

Jordi Amat

Onanisme a la comissió

Havia transcorregut una mica més d'un mes des de l'aprovació de la resolució rupturista del 9-N i el lletrat major del Parlament ho va advertir. L'Estat havia reciclat l'argumentari per prosseguir amb l'estratègia d'anestesiament el desafiament sobiranista judicialitzant-lo. Quan l'advocat de l'Estat volgués curtcircuitar el desplegament del full de ruta, recorreria a la sentència del Tribunal Constitucional que anul·lava la resolució. El lletrat ho va advertir. Les lleis del procés constituent serien vulnerables. L'advertiment s'ha complert fil per randa.

El conflicte, amb l'inquietant amenaça d'inhabilitació de la presidenta del Parlament, l'ha activat la comissió d'estudi del Procés Constituent. Com que l'estiu és temps de lectures plàcides, he estès la tovalloleta al web del Parlament per empassar-me la paperassa generada per una comissió que, per dir-ho ràpid, ha establert el procediment que se seguirà per elaborar la Constitució de la República Catalana.

Inspirada en la resolució del 9-N, la comissió es va posar a treballar el 28 de gener. A la sessió constitutiva la seva presidenta, la malaguanyada Muriel Casals, va llegir un punt del reglament per aclarir la funció d'una comissió d'estudi: l'anàlisi de qualsevol assumpte que afecti la societat catalana. Però Casals, ras i curt, va fixar la seva aspiració: aconseguir que la Mesa del Parlament, a banda de prendre nota dels treballs realitzats, els donés una tramitació específica. És el que el Tribunal Constitucional volia impedir. Perquè, malgrat que no sigui una comissió legislativa, la tramitació podria no ser, segons el TC, innòcua: "El informe y las conclusiones pueden dar lugar a una nueva declaración política o al inicio de decisiones concretas en orden a la consecución de un proceso constituyente de secesión de España" (copyright de la Brigada Aranzadi).

La comissió s'ha reunit onze vegades. La majoria de les sessions han consistit en l'exposició d'acadèmics –gairebé tots favorables a iniciar el procés constituent– i un debat posterior a partir de les preguntes

formulades pels portaveus dels grups que hi han participat. No hi han participat ni Ciutadans ni socialistes. Per intensificar l'estranyament, en aquesta comissió, que tenia una transcendència potencial indiscutible, el representant popular hi va assistir només per reiterar que res del que estaven fent tenia cap sentit.

El més interessant ha estat el debat entre Catalunya Sí que Es Pot i el bloc de

Les decisions de l'Assemblea Constituent no podran ser impugnades per cap poder i seran de compliment obligatori

Junts pel Sí més la CUP. Malgrat que tots els grups havien presentat conclusions pròpies, el 18 de juliol el bloc sobiranista va presentar les que havien transaccionat entre ells, les que s'aprovarien. Quan l'endemà els comuns van proposar el redactat alternatiu d'un dels punts, que obria la possibilitat d'una sortida al plet territorial que inclogués la reforma constitucional com a alternativa, el convergent Coromi-

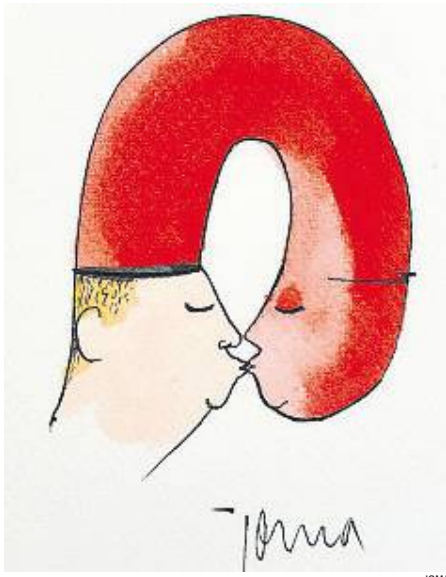
nas, sobrat, va ser taxatiu: "Nosaltres entenem superats consideracions com la reforma constitucional i altres aspectes, plurinacionalitat, etcètera". La continuïtat establerta entre la resolució del 9-N i les conclusions de la comissió d'estudi ha estat clara. Ho han dit l'Advocacia de l'Estat o Anna Gabriel quan el 27 de juliol el ple del Parlament va decidir tramitar-ne les conclusions.

El diàleg de sords entre Madrid i Barcelona torna a pendolar entre l'amenaça punitiva i la provocació insurreccional. Es deixa de fer política, es vol fer història. Però la dinàmica de joc institucional, que genera la tensió per tal que el procés es rescalfi, desvia l'atenció de l'aspecte que em sembla més bèstia: la influència determinant, ara i aquí, d'una força antisistema en aquesta legislatura crítica. Van tombar el candidat a president, van bloquejar els pressupostos, impedeixen l'acció legislativa. Però, malgrat aquesta naturalesa desestabilitzadora, se'ls vol seduir. Per això han liderat les conclusions de la comissió. Rellegides es podria convenir que Lluís Rabell, talment com si perorés a la taverna, tenia prou raó. "Això és només per indepes convençuts, per fer-vos plaer. Si us feu plaer, us feu plaer,

l'onanisme és una activitat legítima. En política, però, és molt perillosa". Però Rabell, centrat en la qüestió de la unilateralitat, no va denunciar un punt de les conclusions directament revolucionari.

No em refereixo pas a l'acord sobre la necessitat que el procés constituent hagi d'incorporar "des del principi la perspectiva de gènere" (no seria més democràtic apel·lar a la igualtat?). El punt en qüestió és el novè, copia el setè de les conclusions de la CUP i el podria haver signat un deixeble de Robespierre.

El punt, totalitari, defineix les atribucions de l'Assemblea Constituent que tutelarà el procés d'elaboració de la Constitució. Les seves decisions, es llegeix, no podran ser impugnades per cap poder i seran de compliment obligatori per a persones físiques, jurídiques i poders públics. La separació de poders quedaria liquidada. Qui podria impedir, si el procés constitucional anés com s'ha previst, una purga trabucaire?●

JMA

Sergi Pàmies

L'art de començar (bé)

Hi ha primeres frases de novel·la que han passat a la història. De *Moby Dick* al *Quixot* passant per *Guerra i pau*, les primeres frases s'assaboreixen amb una devoció avalada pel pas del temps. Les primeres frases d'articles periodístics, en canvi, que també haurien de crear expectatives perdurables, s'obliden amb facilitat. Potser se sobreentén que l'inici d'una novel·la ha hagut de superar una successió de filtres mentre que l'arrencada d'un article depèn de factors més terrenals, com la pressa, la mandra o les circumstàncies, generalment adverses, del moment. I és una llàstima perquè llegint diaris sovint t'adones que la tracció motora d'un article iguala la dels mil·lors inicis de novel·la. Parlo, evidentment, dels articles bons, aquells en què la primera frase és important però, com deia Quim Monzó, també ho són la segona, la tercera i la quarta.

¿Exemples? Si visitem qualsevol llibreria o hemeroteca on line, hi trobarem perles dignes d'una contagiosa admiració. A Josep Pla li agradava començar els articles amb afirmacions categòriques. "La Península Ibèrica és un país d'ases, però la seva repartició és desigual", escrivia per activar els meca-

Davant d'un inici tan prometedori, ¿qui pot resistir la temptació de continuar llegint?

nismes d'adhesió o de polèmica del lector. Es tracta d'obrir la gana i les estratègies per aconseguir-ho són diverses. Francesc Pujols: "Si pudiésemos comparar las dos alas políticas de Cataluña, derecha e izquierda, a los embutidos típicos de nuestra tierra, diríamos que la derecha es longaniza y la izquierda botifarra". Davant d'un inici tan prometedori, ¿qui pot resistir la temptació de continuar llegint? I també s'hi valen primeres frases líriques, com les que feia servir Josep Maria de Sagarra: "Aquests dies de Nadal hi ha somnis untats de mel que volen pel coixí de les dones solteres de quaranta-tres anys". Encara avui no pots deixar de preguntar-te per què carai va triar solteres de quaranta-tres anys i no de, possem per cas, quaranta-dos.

El secret és crear una expectativa immediata. Això, però, no vol dir que tots els articles que comencen bé mantinguin el vigor fins al final. De la mateixa manera que, per sort, cada dia es publiquen articles amb una primera frase insulsa que a mesura que el lector avança en la lectura guanyen interès i substància. Però hi ha casos espectaculars, com quan la gran Dubravka Ugrešić escriu: "Me he quedado atascada en uno de los campanarios del Temple Expiatori de la Sagrada Familia". L'experiència més intensa de primera frase definitiva d'article la vaig viure quan Xavier Domingo dirigia el suplement dominical del diari *l'Observador*. Domingo va fitxar Francisco Umbral en una època crepuscular de l'escriptor i li publicava una mena de dietari incontinent que, pel que avui es detecta en l'estil dels dietaristes actuals, va crear escola. Un diumenge aparentment innocent, els lectors vam ensopegar amb aquesta primera frase: "Tengo que tirarme a Bibi Andersen como sea". Es tan bona que he oblidat la resta de l'article.●

Cristina Sánchez Miret

‘Karoshi’

Atot arreu moren persones a causa de la feina, no parlo, però, d'accidents laborals, ni tan sols de malalties laborals; encara que en alguns casos la frontera entre aquests i la mort per explotació laboral no estigui clara. Però al Japó és una veritable plaga. I això que les autoritats consideren que només es recullen, a les estadístiques, una mínima part dels casos.

L'any passat van morir al país, segons el Ministeri de Treball nipó, 189 persones per fatiga laboral extrema; però els experts diuen que els casos es compten per milers. En els anys del miracle japonès, els setanta i els vuitanta, es calculaven unes 10.000 morts l'any.

N'hi diuen *karoshi*, i es dona també a al-

tres països asiàtics com Corea del Sud o la Xina, sobre la base abonada que proporciona la cultura en considerar la feina com la responsabilitat màxima de l'individu –fins i tot passa per davant de la família–; i, evidentment –aquest és un factor necessari però no suficient–, per la manca d'escrúpols dels empresaris i la manca de legislació i preocupació i/o atenció al problema per part de l'administració pública.

Hi ha casos que acaben en suïcidi, però tampoc són la majoria. Parlem d'extenuació. Parlem sobretot de sobrecàrrega d'obligacions i d'horaris inhumans. D'hores extremes, no opcionals, de no poder de vegades anar a dormir a casa per la sobrecàrrega de feines addicionals al lloc de treball que s'ocupa i d'arribar a no tenir ni un dia de festa en anys. Explotació i esclavatge no alié tampoc a la nostra pròpia histò-

ria –ni tan sols absent de la nostra realitat present en determinats segments i col·lectius del mercat laboral–, però, actualment, no normalitzat com en aquests països.

L'explotació de part de la població –normalment la majoria– en mans d'una minoria és molt vella –no sé si tant com la mateixa història de la humanitat– i sembla que és inherent. Això malgrat que se suposa que el desenvolupament econòmic i social de la nostra societat té com a objectiu principal eradicar-la; i amb les seves ramificacions de discriminació i desigualtat. Encara que certament no acabem de sortir-nos-en. I no hi ha dubte que és perquè n'hi ha que no ho volen, atès que la seva riquesa i el seu poder són producte precisament d'aquesta explotació. A banda que sempre n'hi ha de nous que malden per formar part del mateix club.●